

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: R. S., narozený X, bytem X,
zastoupený: Mgr. Libuše Hrušová, advokátka se sídlem Veverkova
2707/1, 301 00 Plzeň,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 28.5.2023 proti rozhodnutí žalované ze dne 24.5.2023 č.j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 24.5.2023 č. j. X a
jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 20.1.2023 se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 2.600,-Kč ve lhůtě do
jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr.
Libuši Hrušové, na účet číslo 2200053034/2010, VS 100495.

Odůvodnění:

1. **Včasnou žalobou** ze dne 28.5.2023 soudu doručenou prostřednictvím datové schránky dne
1.6.2023 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobce domáhal přezkoumání
rozhodnutí žalované ze dne 24.5.2023 č.j. X, kterým žalovaná zamítla jeho námitky a
potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 20.1.2023, jímž byla zamítnuta jeho žádost o změnu

výše invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) téhož zákona, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 18.1.2023 není invalidní pro invaliditu druhého ani třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 24.5.2023 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 17.5.2023 bylo zjištěno, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, ale není invalidní pro invaliditu druhého ani třetího stupně, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-45% a lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv a charakteru postižení se zohledněním dalších zdravotních postižení, horní hranici stanoveného rozmezí, tj. 45%, a tato procentní míra podle § 3 citované vyhlášky nebyla změněna, proto nebylo možno námitkám žalobce vyhovět.

2. **Žalobce v žalobě** mimo jiné vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím a navrhl jeho zrušení a přiznání vyššího stupně invalidního důchodu s ohledem na jeho skutečný zdravotní stav, který se zhoršuje, což vyplývá z lékařských zpráv, když dochází ke kumulaci velkého množství negativních zdravotních obtíží, které ho ve svém celku zcela vyřazují z běžného života. Nesouhlasil ani s tím, že mu byl nadále toliko přiznán pouze první stupeň invalidity, neboť jeho zdravotní komplikace ve svém součinu již představují podmínky pro jím žádaný druhý stupeň invalidity, proto míra zdravotního omezení je větší než 55%. Dle žalobce bylo vydáno napadené rozhodnutí na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, když nebyl řádně zhodnocen jeho stav a ani veškerá omezení a obtíže. Závěrem požadoval i náhradu nákladů řízení bez specifikace.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Plzeň-město** vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 18.1.2023 a ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v řízení o námitkách dne 17.5.2023 ČSSZ-pracoviště pro Prahu a Střední Čechy vyplývá, že žalobce byl nadále uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona pro invaliditu prvního stupně nikoli druhého či třetího stupně s tím, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 4c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 45%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna; den vzniku invalidity prvního stupně: 1.9.2022 a doba platnosti posudku: 31.10.2026.
4. **Žalovaná dne 28.6.2023** ve svém vyjádření k žalobě navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**), jelikož žalobce nesouhlasí s medicínským posouzením svého zdravotního stavu, a pokud nebude žalobce uznán invalidním ve vyšším stupni než prvním, navrhla zamítnutí žaloby. Ze zaslaného **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 24.5.2023 bylo žalobci doručeno dne 26.5.2023 dle založené dodejky.
5. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK

MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 27.10.2023 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie bez přítomnosti žalobce i jeho zástupce. **Z obsahu tohoto posudku** soud mimo jiné zjistil, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí (24.5.2023) byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona**, ale nešlo o invaliditu třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%, nedosahoval však více než 69% **s datem vzniku 27.12.2022** (psychiatrické vyšetření); doba platnosti posudku (lhůta KLP): 31.10.2026 (*pro možnost stabilizace somatických komorbidit*). Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je rekurentní depresivní syndrom středně těžký, s rozvojem od dětství, v kombinaci s abuzem alkoholu, s anamnézou opakovaných hospitalizací na psychiatrii, naposledy v r. 2021. Od předchozího posouzení (9/2022) nedošlo ve status psychicus k progresi. Prospektivně vzhledem k dosavadnímu průběhu není předpoklad výraznějšího zlepšení. Nově v 12/2022 došlo k masivnímu krvácení z žaludečního vředu s nutností operace, při možném nadužívání nesteroidních antiflogistik, na terénu toxonutritivní pankreatopatie a hepatopatie s bohatým kolaterálním cévním zásobením v okolí žaludku, u pokračujícího fumátora, s přechodnou lehkou úzkostně depresivní reakcí při poruše adaptace na nemocniční prostředí, pooperační průběh příznivý. Mezi dalšími postiženími jsou diabetes mellitus a obezita II. stupně, s příznivým vývojem, a anamnesticky udávaná hypakuze. Dále komise uvedla, že je v souladu s hodnocením OSSZ i námitkového řízení stran klasifikace rozhodujícího zdravotního postižení, a konstatovala, že se u žalobce jedná o středně těžké funkční postižení při depresivní poruše, s dostatečně dlouhými remisemi, značně sníženou úrovní sociálního fungování, výkon některých denních aktivit omezen. Míra poklesu pracovní schopnosti byla shodně zhodnocena 45% dle kapitoly V, položky 4c) přílohy k vyhlášce na horní hranici taxačního rozmezí z důvodu dalšího reaktivního

depresivního poklesu v souvislosti s operací pro krvácení z žaludečního vředu v 12/2022. Vzhledem k rozvoji nových komorbidit a s ohledem na jejich tíži, byla oproti předchozím posouzením dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšena tato hodnota o 10%, takže celková míra poklesu pracovní schopnosti činí 55%. Závěrem komise uvedla, že žalobce je schopen vykonávat

výdělečnou činnost s podstatně menšími nároky na tělesné a duševní schopnosti a v podstatně menším rozsahu a intenzitě, ve zkráceném úvazku. Není schopen práce spojené se zvýšeným rizikem psychostresorových faktorů, ve směnném provozu, ve velkém kolektivu či ve vynuceném tempu, je schopen lehčí práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních indikací a kontraindikací. Datum zvýšení invalidity z prvního na druhý stupeň bylo stanoveno 27.12.2022, tj. dnem psychiatrického vyšetření dokládajícího funkční dopad celkového zhoršení na pokles pracovní schopnosti. PK MPSV se vyjádřila i k námitkám žalobce, což zohlednila při posudkovém hodnocení. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.*)

6. Nad rámec soud podotýká, že v protokolu o jednání PK MPSV ze dne 27.10.2023 zaslaném soudu bylo mimo jiné uvedeno, že na základě novelizace účinné od 1.1.2023 (zákon č. 423/2022 Sb.), kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 a § 8 může určit, v kterých případech je přítomnost posuzované fyzické osoby při tomto posouzení potřebná. V případě žalobce měla posudková komise dostatek podkladové dokumentace k vypracování závěru bez

přítomnosti posuzované osoby a to i s ohledem k vyhovění žalobě.

7. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona** následující:

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,

b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,

c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

8. V **§ 3 odst. 1 uvedené vyhlášky** je stanoveno: V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly shledány PK MPSV, jak uvedeno shora.

9. Podle **§ 38 písm. a) zákona** má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

10. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s.** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (**§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.**).

11. Podle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

12. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle **§ 75 odst. 1**

s.ř.s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 24.5.2023, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

13. Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání vyššího stupně invalidity z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 27.10.2023 má soud za prokázané, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované (24.5.2023) se u žalobce jednalo o invaliditu druhého stupně od 27.12.2022 a nikoli pouze o invaliditu prvního stupně**, proto je žaloba podaná důvodně, a **soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 24.5.2023 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 20.1.2023 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalované (výrok I. rozsudku)** pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce. Žalovaná si totiž neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce od 27.12.2022 a tedy k 20.1.2023 i 24.5.2023 odpovídal druhému stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila celkem 55%, avšak lékařem OSSZ a lékařem ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 45%, na jejich základě byla vydána předmětná rozhodnutí.
14. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle posudku PK MPSV ze dne 27.10.2023 invalidní pro invaliditu druhého stupně od 27.12.2022, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změna stupně invalidity u žalobce z prvního na druhý stupeň. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 14/2023-42 ze dne 1.11.2023, když rozhodnutí o přiznání vyššího stupně invalidity by byla vydala žalovaná v případě zjištění tohoto vyššího stupně invalidity již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v řízení o jeho žádosti o změnu stupně invalidity či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Zástupce úspěšného žalobce v podání ze dne 30.10.2023 požadoval náklady řízení za 2 úkony právní služby (*převzetí zastoupení a sepsí žaloby*) á 1.000,-Kč, tj. 2.000,-Kč, a za 2 režijní paušály á 300,-Kč, tj. 600,-Kč, tedy celkem 2.600,-Kč. Nárok je oprávněný a požadovaná částka je zcela v souladu s § 7 bod 3, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, proto soud žalobci přiznal požadovanou náhradu nákladů řízení. Uvedenou částku je povinna žalovaná uhradit k rukám zástupce žalobce ve lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 1. listopadu 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.

samosoudkyně